

Szegedi Egyetem

További sikereket, eredményes munkát a Központi Műhely dolgozóinak!

Kár, hogy nem jött

hamarabb! — ezzel a szíves szóval fogad a József Attila Tudományegyetem Központi Műhelyének vezetője, Endrődi János.

— Ugyanis?

— Ugyanis, van nálunk egy Rózsavölgyi József nevű, fiatal szaktárs, aki írogat, s szeretné megmutatni írásait a Szegedi Egyetem szerkesztőségének.

— S mi akadály ennek — most?

— Csupán az, hogy kiment a munkaterületre, s csak órák múlva jön vissza. Nálunk tudniillik az a helyzet, hogy itt, a műhelyben csak egy része folyik a munkának, jobbra a helyszínen munkálkodnak a mieink, az intézeteknél. Így aztán a kömveseket, villanyserelőket nem leljük itthon. A kazánházak dolgozói természetesen nincsenek itt, pedig azok is hozzánk tartoznak. Tizennégy szakmunkásunk közül pillanatnyilag a bádgosokat, lakatosokat és asztalosokat láthatja.

Mindhárom

szakma műhelyében rend s tisztaság fogad, annak ellenére, hogy a bádgosok műhely vezetője, Kucsera István elvtárs a könyökét nyújtja kézfogásul — olyannyira komos a tenyere. Pedig szeretném ezt a nevezet, ügyes

kezet jól megszorítani; megérdemli a gratulációt. Kucsera elvtárs valóságos művésze szakmájának. A laboratóriumok felszerelésének számtalan ügyes, pontosan készített alkatrésze készül el itt nap mint nap — egy szakmáját páratlanul értő, vidám, markánsarcú munkásember fáradozásainak eredményeként.

Most épp az Éghajlati Intézet számára készít néhány tükörfényes, ún. „görbetölcserű”. Alighogy az utolsó fényesre csiszolt, takaros tölcser is kikerül a keze alól, telefon cseng: az egyetem óvodájában eltömődött a csatorna, indulni kell azonnal a helyszínre, egyébként beázás fenyegetné a kicsinyek otthonát.

A lakatosműhelyben

Tari elvtárs szorgoskodik a laborban használatos „olívakkal” (csapvégekkel). Az asztalos-szobában kiszuperált, roskatag íróasztalt varázsolja újjá Fiam Sándor, s miközben a forgácsillatú műhely ajtaja bezárul mögöttünk, az intézetekhez rándult villanyserelők számára hoznak munkát: az izotop laboratórium ultratermosztát készülékét kell üzemképesé tenni.

Nagy hát a forgalom a javítóműhelyben, mindig akad feladat szerivel, csak győzzék a tennivalót. S, hogy győzik,

abban nem kis része van az egyetem gazdasági hivatalának. Hiszen a munka megkönnyítését több jelentős beruházással segítette a „g.h.” a közelmúltban is: az anyagokat, tárgyakat most már nem kézi erővel kell szállítani, hanem motorizáltan, s az sem utolsó dolog, hogy kultúráit körülmények között étközhetnek s tisztálkodhatnak a műhely dolgozói. (Kedves figyelmesség a dolgozók részéről, hogy a műhelyből nyugdíjba vonult, idősebb szaktársak bekeretezett arcképeivel díszítik az ebédlő falát.)

Az ideológiai továbbképzést a rendszeresen megtartott, s teljes létszámmal látogatott „időszerű kérdések” szeminárium biztosítja, a szakmait pedig az Egyetemi Könyvtár által patronált kis kézikönyvtár, ahol valóban megtalálhatók a legkorszerűbb szakmai kézikönyvek rendre.

Sok bonyolult

eszköz újragyártásával vagy precíz felújításával, szorgalmas, pontos munkával, időre szállított munkadarabokkal segíti a Tudományegyetem műhelye az oktató- és kutatómunka zavartalanságának biztosítását —, s írásos és szóbeli elismerések sokasága serkenti a kollektíva szorgoskodását. Az írásos elismerésekről után vonakodva ejtenek szót, a csak kisebb huzavona után kerülnek elő az oklevelek, rektori elismerések az asztalfiókból.

— Ezeket nem rakjuk ki a falra, nem tesszük rámba — minek dicsekedni... Az viszont tagadhatatlan, hogy dolgozóinknak jól esik az olyanfajta elismerés, mint amilyet például a Szervetlen és Analitikai Kémiai Intézet vezetőjétől, Dr. Szabó Zoltán professzortól kaptunk legutóbb, egy csőrepedés megjavításával kapcsolatosan.

Valóban úgy van

— hangoztatja Dr. Széll Tamás kémikus, adjunktus is —, hogy a kutatók és oktatók egy percig sem lehetnek meg a műhely állandó közreműködése nélkül. Annak ellenére, hogy a műhelybeliek is terv szerint dolgoznak, hajlandók váratlan esetek megoldásában is segítségünkre lenni, rögtön a helyszínen teremnek hívásunkra, s helyrehozzák a bajt. Sőt, olyan munkák (yl. labor-átalakítások) elvégzésénél is elősegítik a kutatómunkát és az oktatást, melyek messze felühaladják a „javítás” fogalmát. A műhely dolgozói egybe-között a híressé vált Mészáros-fele katalitikus labor „ősének” — a legelső verzióinak is a kivitelezői. Kár, hogy feladataik szaporodásával párhuzamosan nem nő a műhely létszáma, ezen a jövőben felfejlesztéssel kellene segíteni. Egyébként, ismétlem, csak közbéret és elismerés illeti tevékenységüket.

Szívből kíván

további sikereket, eredményes munkát a műhely dolgozóinak a „Szegedi Egyetem” is!

D.

SZEGEDI EGYETEM

A szegedi József Attila Tudományegyetem, az Orvostudományi Egyetem, a Tanárképző Főiskola és a Felsőfokú Tanítóképző Intézet lapja. Megjelenik havonta kétszer. Szerkesztésért felel: Dér Endre főszerkesztő. Szerkesztőség: Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 2. Tel.: 51-98, 23-30. Kiadásért felel: Kovács László, a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kiadóhivatal: Szeged, Klauzál tér 3. Tel.: 35-00, 31-16. A lapot az intézmények pártbizottságai terjesztik. Ára 50 fillér, előfizetés negyedévre 3 Ft. Szegedi Nyomda Vállalat, Szeged

Szóvá tesszük

Koszt vagy nem koszt?

Vélemények a 3. sz. menzáról

Az Alföldi

Üzemélelméleti Vállalat 3. számú diákmenzája a József Attila kollégium egy alagsori helyiségében, tulajdonképpen egy égrenyilóban működik. A menzák körül egyre gyakrabban szállongó panaszos hírek kivizsgálása céljából jöttünk el ide, hogy minden „hivatalos” interjú mellőzve, ebéd közben magunktól a diákoktól kérdezzük meg mi a panaszuk. A diák kitűnő interjúalany, kiváltképp ha a menzát kell szidni, mégis az volt a benyomásunk, hogy igazán komoly, durva hibákat nem tudtak felsorolni a megkérdezettek. No de menjünk sorjában: Az étteremben 26 négyzetméteres asztal van, műanyag abrosszal leterítve. (Itt jegyezzük meg, hogy ez a menza külsőseit és hygiénes viszonyait tekintve valóságos Gundel étterem az Orvosegyetemi Gazdasági Igazgatóság épületében, működő étkezdéhez képest!!!) A 26 asztal mellett egyszerre 104 hallgató étközhet.

Érdeklődésünkre

elmondták, hogy a múlt évben a Tanárképző Főiskola hallgatóinak egy részét is ide irányították, s e fél év óta a Természettudományi Karról is csatoltak ide étkezőket. Jelenleg tehát naponta 900 diák ebédel ezen a menzán. Mivel pedig az előadásról a hallgatók túlnyomó többsége 1 és 2 óra körül jön ebédelni, mindennapos jelenség, hogy többméteres sorban állnak a szabad ég alatt — hóban, esőben — negyed vagy fél órát, amitől jobb „apértíft”-et is el tudunk képzelni.

A kb. 3 négyzetméteren elhelyezkedő „ruhatárban” (nehány fogas) az öltözők és vetkőzők sálakon, kalapokon taposva víznak közelharcol, a Laokoön csoportot tűzszárnyaló jeleneteket rögtönözve. A menza önkiszolgáló rendszerű, s ezt mindenki helyesnek, gyorsnak, praktikusnak tartja. Ugyancsak kielégítő a műanyag tálakban és tányérokban való tálalás is, de a vízben úszó tálcák „problémáján” könnyen lehetne segíteni. Ezeket ugyanis, nem törlik el mosogatás után.

Az ebéd

úrat 1962 elején, tehát egy éve, 6 Ft-ról 8 Ft-ra emelték azzal az indoklással, hogy harmadik fogást is adnak. Annak idején néhány hétig kifogástalan volt a koszt, de később fokozatosan romlott és most a „harmadik fogás” nem ritkán áll egy férges almából vagy kompotból. Ez bizony nem jelent 2 Ft különbséget az előállításban. Naponta két vagy három féle ételből lehet választani, s általában nincs panasz a mennyiségre. Többen kifogásolják azonban a húskok és különösen a burgonya köretek silány minőségét, mely utóbbi nem ritkán ehetetlen. Nincs panasz a változatosságra sem, de általános vélemény, hogy a vasárnapi ebédek gyenge minőségűek. S itt többek kérését tolmácsoljuk. A vasárnapi étkezési idő 1/2 1-től 1/2 2-ig tart. Azok akik színházi hangversenyről, filmházi előadásról jönnek, gyakran nem jutnak ebédhez. Nem lehetne az ebédidőt 12-től 2-ig tartani vasárnap?

Bücsúzól

jó étvágyat kívántunk, és úgy érezzük, hogy a legfőbb baj nem is annyira a koszt minősége körül van. Ha a túlzásfoltóságot arányos elosztással sikerülne megszüntetni, s a felsorolt hibákon javítanának, nem volna nehéz elérni, hogy az Üzemélelméleti Vállalat munkájáról „jó szájjal” beszéljünk.

B. Gy. dr.

S P O R T

A SZEAC szerepléséről

Az 1962-63. évi őszi bajnokságban a SZEAC NB I-es csapata a vidék őszi elsője lett.

Ha figyelemmel kísértük a bajnokság menetét, láthatjuk, igen kiegyensúlyozódott az erők küzdelme, nincs lefutott mérkőzés, vagyis a vidék felzárkózott a fővárosi csapatok élvonalába. Hiszen tény, s — ezzel nem dicsekedni akarunk —, hogy heteken keresztül az előkelő 2. helyen állt. Annak a lelkiismeretes felkészülésnek, melyet minden játékos évek óta közös erővel végez, eredményének kellett lennie, s ennek megállapítása nem elbizakodottság.

Csapatrészenként értékelve

a játékokat, Mészáros igen jó idegzettel, a tőle várható biztos teljesítményt nyújtotta, sok nehéz helyzetben tudott háritani.

A hátvédek, fedezetek érezték legjobban a megterhelést az őszi szezonban. Kürtösi kiválásával, Portőri szerepeltetésével védelmünk nehéz feladatot oldott meg még akkor is, ha egyes mérkőzések főleg a védekezésre rendezkedtünk be. Szabó, Sándor, Kóvári biztosan állta meg a helyét, Dezsőfi viszont nem azt nyújtotta, amit tőle vártak.

A csatárokról

elmondható, hogy az új igazolással átkerült játékosok még az őszi szezonban nem tudtak az első csapat szintjéig jutni. Elajos, Boros nem megfelelő

kondícióban szerepeltek, vagyis a folyamatos csatárjátékok nem tudták követni. Polyvás az elmúlt évek betegsége ellenére megfelelő volt. Reményiknek súlyban kellene gyarapodnia, sajnos, kapura keveset lő, még helyzetben sem. Gilicz visszajövetele a szurkolóknak némi gyanakvást keltett, de Pista igazolta, hogy továbbra is kvalitatós csatár, így a kételek elosztottak. Nemes B-válogatott, jelenleg olimpiai kerettag, a csatáror legjobb embere, amit igazol a góllövő listán elért előkelő helye is.

A tavaszi felkészülés eddig igen jól halad a tatabi táborban. Az NDK-ban és a Cseppel elleni mérkőzésen az utolsó negyedóra még nem a megfelelő volt, a nehéz talaj is közrejátszott abban, hogy a fiúk nem képességük szerinti nyújtottak.

Mindent egybevetve, oszti

duk Orczifalvi edző véleményét, hogy az igazi küzdelem tavasszal kezdődik. A kieséssel küzdő csapatok elleni játékok és főleg a kupa-küzdelmekben való részvétel kötelezettséget ró a csapatra. A lelkes szurkolótábor bízik abban, hogy a csapat megfelelően okos taktikával, s főként lelkiismeretes fölkészüléssel minden képtel elozlat, s hogy a fiúk sok nagy-szerű percet, órát szereznek a közönségnek tavasszal is.

KUN SÁNDOR
Egyetemi Könyvtár

KÖNYVSZEMLE

Veres Péter szókincse és mondatfüzese

Benkő László tanulmánya

Veres Péter stílusa jelenleg forrongó válságban van. Ezt állapítja meg számos részlettanulmány után „A szépirodalmi stílus elemzése” főcímmel a Nyelvtudományi Értekezések sorozat 35. számaként megjelent összefoglaló dolgozatában — Benkő László, vizsgálódásainak mintegy összegezésül. A stílusfejlődés általa fölvezetett képe valóban érdekesen mutatja a szókincs, a szóösszetétel, a névadás, az igék, igekötők, kötőszavak, szóképek s más stílus-elemek történeti vizsgálatával a szociografikus, dokumentációs célt, még kissé „földhözragadt”, naturalista jellegű első írásoktól eltávolodó, tágabb nézőpontú, tudatosabb művészi-esztétikai megoldásokra törekvő író útját.

A ritkuló tájszók, szaporodó, jellegzetes szóösszetételek, gyarapodó elvont hasonlatok, bonyolultabbá váló mondat szerkezetek — mind egy irányba mutatnak: a provinciális paraszti írásmódtól az egyetemesebb, átfogóbb stílushoz és mondandóhoz.

Merész, szép kezdemény és magyar író stílusának vizsgálata vállalkozni, kivált várható vagy óhajtott további fejlődésének útját kikövekelni. Benkő László módszere megnyugtatónak látszik: szorgos, apróletek megfigyelések, nem egyszer statisztikai törvényszerűségek alapján szűri le tanulságait, s több helyütt szerényen nyitva is hagy kérdéseket. Rokonszenves az is, ahogyan a maga korábbi szempontjait is fölülvizsgálja, ha újabb adatok, a nagyobb anyagban végzett vizsgálat eredményei megkivánják. Attól sem félek, hogy bírálja — egyébként nyilvánvalóan szeretett — íróját, szóvá tegye stílusa negatív vonásait. E ponton tán tovább is mehetett volna. Részint a mondat szerkezet komplikáltsága, bár kétségkívül a mondandóval gazdagodása, az író elmékedő, bölcselkedő egyénisége az oka, sokszor zavaró, részint pedig a régi olvasmányokból föl-szivott germanizmusok (pl. érteni valamit alatt) még mindig széplőtűk nyelvet.

A tanulmány két legérdekesebb fejezetét az író prózájának zeneiségéről, ritmusáról ad meg-

lepő és meggyőző példákat, illetve a Számadás első kiadásának és 1955-ös átdolgozásának összevetéséből, változataiból szűri le — a stílusfejlődését előbb változot képet megerősítő — tanulságokat.

Ellenvetésünk a dolgozat eredményével szemben alig lehet. Néhány kisebb megjegyzésre nyújt csak alkalmat Benkő László mondanivalójában kiérlelt, megfogalmazásában is tömörre fogott, lényegyet közli értékezése. Néhány példáját nem érzem helyénvalónak (pl. a debella nem divatszó, hanem tájszó; a pezsgőpor nem megfelelő magyarítása a szódabikarbónának, mert e néven üdítő italhoz való citrompor-féleséget árulnak; a esobolyó, tambura sem archaizmus, hanem ugyan-csak tájszó; a taknya-nyála, úrtól-bolondtól szerkezet nem egyéni jellemény, hanem néprajvi; viszont „a bölcsességet nem a földdel öröklök az ember” nem közmondás, hanem az író-tól való szállóige; s. i. t.), a szóösszetételek szaporodásának gazdasági-társadalmi alapjait adott magyarázata (43. l.) vulgárisnak hat, viszont elfogadható, amit ugyanerről három lappal később Veres Péterre szűkítve mond (46. l.). Az író korai szabadverselt, — ha nem is jelentékenyek — nem mondanám jelentékteleneknek (113. l.). Kérlőm, mégha csak körülírás-sal pótolhatom is, az „össznépi” jelző (129—130. l.) Végül a dolgozat alcímét — tárgyahoz híven — fölcseréltem volna a fő-címmel.

Bár Veres Péter váltig tiltakozik, a stílusvizsgálat érdekében rokoníthatja egyik stílus-sajátságát, az átképzéletes mondat szerkezetét. Tömörkény és Móra írásmódjával. Nekem ez is föltűnt, hogy Veres Péterre éppúgy jellemző a párhuzamba állított, —és-sel egybekapcsolt mondatrészek vagy szószerekek kedvelése, mint Juhász Gyula prózastílusára. Benkő Lászlótól, akinek Veres Péter mellett másik kedvelt stúdiuma éppen a szegedi költő nyelve, joggal várjuk Juhász Gyula költői és prózastílusának ugyanilyen alapos és sok rejtett sajtáságot tudatosító föltölgozását.

PÉTER LASZLÓ

innen onnan

Dr. Wittman Tibor egyetemi tanár, a történettudományok doktora több hónapos tanulmányútra Vietnámba utazott. Wittman professzor március közepén tér vissza Szegedre.

Orvostudományi Egyetem Karának végzett hallgatóit. A kar ötvenhárom végzett hallgatójának avatása után dr. Novák István egyetemi tanár, dekan mondott beszédet, az új gyógyszerészdoktorok nevében pedig Beregszászi Judit szólt fel.

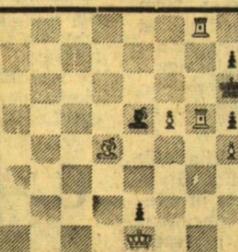
Új jelenségek a szovjet irodalomban címmel tartott előadást február 21-én a szegedi MSZBT- Újságíró Klubban Elbert János egyetemi adjunktus, a Nagyvilág szerkesztőségének munkatársa.

A világhírű angol drámaíró, G. B. Shaw Annajanska című, Magyarországon eddig ismeretlen darabjának elkészült első magyar fordítása. A fordító: dr. Hattyasi Dezső egyetemi tanár, Orvostudományi Egyetemünk Fogászati Klinikájának igazgatója.

1963. február 9-én Központi Egyetem épületében ünnepélyesen avatták doktorrá az

SAKK feladvány

2. G. N. CHENEY

Matt 3 lépésben.

A szerző 100 éve, 1863-ban halt meg. Beküldési határidő: március 23.